

عنوان مقاله:

معناشناسی اوصاف الهی: بررسی تطبیقی نظریه «اثبات بلاکیف» ابن تیمیه و نظریه «روح معنا» ی طباطبایی

محل انتشار:

پژوهشنامه مذاهب اسلامی، دوره 7، شماره 13 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسندگان:

حمید احتشام کیا - دانشجوی دکتری فلسفه و کلام اسلامی، دانشگاه قم، قم، ایران

ابوذر رجبی - استادیار گروه مبانی نظری اسلام، دانشگاه معارف اسلامی، قم، ایران

خلاصه مقاله:

نظریه های «اثبات بلاکیف» و «روح معنا» دو نظریه مطرح در حوزه معناشناسی اوصاف الهی است. دیدگاه اثبات بلاکیف قرائت های متفاوتی دارد. در این مقاله قرائت ابن تیمیه از این نظریه را بررسی می کنیم. او با تفکیک بین ساحت معنا و ساحت کیفیت از طرفی و تمسک به اشتراک معنوی و پرهیز از خلط مفاهیم و خصوصیت های مصداقی از طرف دیگر، تحلیلی نسبتا جامع مطرح کرده و از معضلات پیش رو گذشته است. وی علم به معانی صفات الهی را ممکن و علم به کیفیت آن را برای مخلوقات، ممتنع می داند. اشتراک معنوی مفاهیم صفات، منشا معلوم بودن معنا، و ناممکن بودن احاطه بر ذات حق تعالی، منشا مجهول بودن کیفیت است. از سوی دیگر، طباطبایی با پذیرش نظریه «روح معنا»، معنای حقیقی را به «روح معنا» بازمی گرداند. طبق این نظریه، الفاظ بر ارواح معانی وضع شده اند و خصوصیات مصدق در معانی آنها لحاظ نشده است. از این رو استعمال آنها در مصدق معقول و معنوی، همچون مصدق محسوس و ظاهری، حقیقی است و نه مجازی. با بررسی تطبیقی میان این دو نظریه مشخص می شود که نظریه اثبات بلاکیف با قرائت ابن تیمیه بازگشت پذیر به نظریه روح معنا است.

کلمات کلیدی:

معناشناسی صفات، اثبات بلاکیف، روح معنا، ابن تیمیه، محمدحسین طباطبایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1246689>

